

BETON wonder

Gesloten als een fort of uitnodigend en met open blik, buiten ruw en ritmisch, binnen warm en zacht... Beton, het enige materiaal dat voor deze woning werd gebruikt, heeft veel gezichten. Architect Inge Clauwers nam de uitdaging aan om ze allemaal tevoorschijn te toveren.

FOTO'S & STYLING CAROLINE DETHIER
TEKST JEAN-MICHEL LECLERQ



Aan de straatkant geeft deze woning niet veel van zijn interieur prijs. Toch oogt de gevel dynamisch, dankzij de ritmische tekening op het beton, die het de textuur van ruw hout geeft. De imposante overkraging en de gevel van meer dan 7 meter die in één stuk gegoten werd, zijn technisch een huzarenstuk.



Het interieur baadt in zachtheid en licht. Zowel de muren en het plafond als de vloer zijn van beton, die mooi contrasteren met de vegetale muur (zie in detail op het einde van dit artikel). De eetkamer en de keuken geven uit op een tuin vol struiken en bomen maar zonder gras. Achter in die tuin bevindt zich de met hout beklede garage, die in de toekomst omgevormd zou kunnen worden tot poolhouse. De eettafel is maatwerk. Stoelen 'Series 7' van Arne Jacobsen (Fritz Hansen). Witte wandkast, Pastoe. Glazen hanglampen, Bocci.

'Het verlaagde houten plafond in de zithoek zorgt voor een betere akoestiek in de hele leefruimte'

INTERIEUR / LOMMEI

Via de patio in het hart van het huis kan het daglicht tot overal in huis doordringen. De ingebouwde gashaard zorgt voor een intieme sfeer in de zithoek. Die warme uitstraling wordt versterkt door de essenhouten latjes aan het plafond, waarboven een akoestische isolatie werd weggewerkt. Achter de zwarte schuifdeur bevindt zich nog een bureau. Blauwe fauteuil 'Egg' van Arne Jacobsen (Fritz Hansen).



In de keuken, een creatie op maat van architect Inge Clauwers, valt er zowel vanuit de patio als de tuinkant ruim voldoende daglicht naar binnen, waardoor zwarte meubelen een haalbare optie waren. Als er gasten zijn, kan het centrale werkblad prima als bar dienen. Hanglampen van Tom Dixon. Op het moment dat het beton gegoten werd, lag al in detail vast waar de hanglampen en de gootjes voor de elektrische kabels zouden komen.





Alles begon met de lang gekoesterde droom van een koppel: een cocon om in te schuilen. En met een belofte die Inge Clauwers en haar partner Harm Saanen hen lang geleden had gedaan: ze zou ooit een huis voor hen ontwerpen. In 2012 was het zover: het koppel kocht voor zichzelf en hun twee kinderen dit perceel in Lommel, de perfecte plek om hun droom waar te maken. Inge Clauwers is ook afkomstig uit deze streek, maar richtte haar architectenbureau op in Luik, samen met Corinne Simon. "Dit gezin heeft een heel druk leven", vertelt ze. "Daarom verlangden ze zo naar een rustige woonplek. Het leek hen mooi om enkel met baksteen, hout en beton te werken... Maar als je écht rust wilt creëren, kun je je beter tot één enkel materiaal beperken, en dan leek beton ons het meest aangewezen. Al beseften we dat we daar als jong bureau een groot risico mee namen."

GEZAMENLIJKE KRACHTTOER

Met beton bouwen vergt immers een heel minutieuze voorbereiding. Toen Inge Clauwers en haar partners aan dit project begonnen, waren ze verbaasd te constateren dat daar in België geen enkele officiële technische norm voor bestond (die zou pas in 2017 in voege gaan). Dus besloten ze zich van bij het begin goed te omringen en grondig te overleggen, zowel met de aannemer als met het WTCB (het Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf, dat de bouwnormen in België vastlegt) en met de Febelcem (de Federatie van de Belgische cementnijverheid). "Op de eerste vergadering waren wij nog echte groentjes. We hadden zelfs niet genoeg stoelen voorzien", lacht de architect. Maar iedereen had zin in dit avontuur. Gelukkig maar, want met zijn uitkragende verdiepingvloer, zijn betonnen gevels van 7 meter, die in één stuk gegoten moesten worden en de ambitie om het huis energieneutraal te maken en zo uitgepuurd mogelijke vormen te geven, stond elke partner van dit project voor een bijzondere uitdaging. Daarom werd alles tot in de kleinste details voorbereid en berekend. Voor er een muur of plafond kon worden gegoten of geplaatst, moesten alle technische elementen immers al geïntegreerd zijn (schakelaars, elektrische kabels, ventilatie enz.). Inge maakte vooraf dan ook wel honderd technische tekeningen.

RUWE BOLSTER, ZACHT PIT

Aan de buitenkant lijkt dit huis een imposant blok, maar binnen zijn alle afmetingen op mensenmaat en oogt het interieur zacht en uitnodigend. Aan de

straatkant is de woning vrij gesloten, maar de achterkant stelt zich, met zijn naar buiten reikende hoeken, letterlijk open voor de ommuurde tuin. Een groene patio vormt het hart van het huis. "Dankzij die patio ontstaan er mooie zichtlijnen in huis", legt Inge Clauwers uit. "’s Morgens kunnen de kinderen vanop de overloop hun ouders in de keuken het ontbijt zien klaarmaken. Ook hun speelkamer geeft via de patio uit op de keuken." Omdat er zowel via de tuin als de patio een overvloed aan daglicht binnenvalt, konden de eigenaars met een gerust gemoed kiezen voor de zwarte maatkeuken waar ze van droomden. Op de eerste verdieping zijn het parket, de deuren en plinten licht getint, wat een harmonieus en zacht geheel geeft. In de knusse salon zorgen de essenhouten planken waarmee het plafond bekleed is voor de nodige akoestische isolatie en zachte sfeer.

VOORBEDACHTTE HARMONIE

In de voorgevel werd rond de ramen ook essenhout gebruikt. Die houtplanken zijn even breed (12 cm) als de horizontale 'planken' in het beton (de sporen van de houten bekisting), wat een harmonieus geheel opleverde. Licht komt in verschillende vormen binnen via de centrale patio. Maximaal in de keuken, subtieler in de woonkamer, speels in de speelkamer (laag en horizontaal) en mysterieus via ronde openingen in het trappenhuis en de kelder. In de keuken, de eetkamer en de master bedroom volgen de lampen ook een eigen ritme. Je zou het bijna vergeten als je die luchtige composities ziet, maar om voor elke lamp precies op de



juiste plaats een uitsparing in het beton te creëren, was er heel veel voorbereiding en precisiewerk nodig.

DISCRETE VERZEKERD

Het huis zit boordevol technisch en ecologisch vernuft, maar daar merk je niets van: de zonnepanelen zie je niet liggen en de warmtepomp, die de vloerverwarming voedt, zit diep onder de grond. Een deur in de keuken leidt naar een discrete waskamer, die je ook vanuit de tuin kunt bereiken, en waar de eigenaars een douche kunnen nemen als ze terugkomen van een modderige mountainbikerit. Alles werd in het werk gesteld om van dit huis de lichte en rustgevende cocon te maken die de bewoners zich wensten, een microcosmos waar natuur en beton hand in hand gaan.

clauwerssimon.com

HIERBOVEN Het huis, gezien van op de straat. De ramen zijn die van de slaapkamers van de kinderen. De inkom vormt een hap uit het hoofdvolume. **HIERNAAST** Zicht vanop de patio op de keuken. De ronde raampjes in de linkermuur geven uit op het trappenhuis.



Met zijn trechtervorm plooit de achtergevel letterlijk terug op het interieur, wat de sfeer van het huis en zijn tuin intiemer maakt. Voor de grote glaspartij van de eetkamer en de keuken hangt een witte verdiepinghoge voile. De achterdeur rechts geeft toegang tot een hal, de kelder en de wasplaats met douche.



'Zelfs in de slaapkamers bewijst het beton dat het een levend materiaal is'

Overal op de eerste verdieping ligt eikenhouten parket. De plaatsing van de glazen wandlampjes van Bocci was een heuse krachttoer: alle kabels moesten al geplaatst zijn voor het beton werd gegoten. En bij de minste fout zou er maar één ding op zitten: de muur weer helemaal afbreken! **HIERNAAST** Op het terras - wederom van gegoten beton - staat een tuinmeubel van Extremis.



In de badkamer loopt de vloer over in de wanden van de douche en het bad. De spiegels zorgen voor extra ruimtegevoel.

IN DETAIL
Een muur van mos



Om in hun betonnen interieur wat meer groen en leven binnen te halen, voorzag de bewoners van dit huis een plantaardige wand, die als bijkomend voordeel heeft dat hij, net als tapijten of gordijnen, de akoestiek in de ruimte drastisch verbetert. Zo'n muur wordt doorgaans geplaatst door professionals, die daarvoor ofwel standaard panelen gebruiken ofwel op maat gemaakte lijsten, die tussen de vloer en het plafond worden gemonteerd. Er zijn tal van mogelijkheden om die groene muur als bewoner 'in te vullen'. Je kunt kiezen voor één groot eenvormig vlak, een bepaald patroon of kaders met een specifieke vorm (het logo van een bedrijf, bijvoorbeeld). De planten die in een groene muur worden geplaatst (varens, (korst)moosen...) komen van een kwekerij of worden in het bos geplukt en daarna 'gestabiliseerd' volgens een procedé met een mengeling op basis van glycerine, die ervoor zorgt dat ze jarenlang hun glans behouden. Een ideale oplossing voor als je vaak afwezig bent en je je geen zorgen wilt maken over het onderhoud van de muur. Zo'n gestabiliseerde muur heeft ook geen licht nodig, aangezien het geen levende planten meer zijn. Een muur met planten die wel in leven blijven kan ook, maar dan wordt het wel wat ingewikkelder: dan opteer je voor een systeem waar de planten in bakken zitten die tegen de muur bevestigd en automatisch getirrigéerd worden. Dat systeem wordt uiteraard ook door professionals geïnstalleerd, maar vergt van de bewoners toch veel onderhoud en de nodige zorg.